

IN MEMORIAM

JAROSLAV BIDLO

(17 XI 1868 — 1 XII 1937)

Jaroslava Bidla, profesora praškog Karlovog univerziteta nema više u životu. Sjajan naučnik, vanredan učitelj i prekaljen rodoljub, Čeh i Sloven u punom, širokom i plemenitom značenju reči, dao je celu meru svog naučnog stvaralaštva. Uzorao je on duboke brazde na naučnom polju u svojoj otadžbini, ali one su bile od značenja i daleko van čeških granica, u čitavom ostalom slovenstvu. Pa ipak, iako je bio pred skorim odlaskom s univerziteta, na kome je osobitom čašću, preko tri decenija, držao katedru opšte istorije za Istočnu Evropu i Balkansko Poluostrvo, još se uvek očekivalo da će Bidlov duh zasjati u novim, spremanim delima. Zato je i njegova smrt došla iznenadno, i bolno je odjeknula i u Čehoslovačkoj, kao i u svim slovenskim kulturnim žarištima. Jer Bidlo ostavlja iza sebe jednu ogromnu prazninu, koja se zadugo neće popuniti. Ličnost Jaroslava Bidla spajala je praški univerzitet, čehoslovačku nauku s mnogim naučnim žarištima, u velikom svetu, a naročito u slovenskom. Zato, pored čehoslovačke nauke, Karlovog Univerziteta, Akademije, Slovanskog Ustava, Byzantinoslavica, Časopisa Národního Musea i tolike druge naučne ustanove, čehoslovačke i strane, za Jaroslavom Bidlom iskreno i sa tugom gledaju na ispražnjena mesta sa kojih je tako snažno i vidno zračio duh istoričara i slaviste, retko izgrađenog plemenitog čoveka, pravog rodoljuba i predanog propovednika slovenske solidarnosti, koja je za njega bila postulat njegovih naučnih istraživanja. Za takvim čovekom i naučnikom žali i Jugoslovensko istorisko društvo, čiji je bio član, kao i Jugoslovenski istoriski časopis, kome je, među prvima izvan granica Jugoslavije, posvetio svoju najživlju pažnju i toplim ga kao i stvarnim prikazima u Časopisu N. Musea objavio čehoslovačkoj nauci, a svima nama, i osnivačima i Uredništvu pritekao u pomoć i savetima u prijateljskim pismima bodrio nas da istrajemo na započetom poslu. Njegova radost izražena u tim pismima, ne bi bila veća, da je JIČ delo njegovih zemljaka. Za svaku je svesku našao priznanja i pohvale, koja su za direktora, pokojnog Stanojevića kao i za mene, bila prava zadovoljština, čist duhovni praznik, i potsticanja koja snaže i oblagorođuju i najteže napore. Bidlo, pozitivista i realista, u stvari